ዜና ሐዋርያት

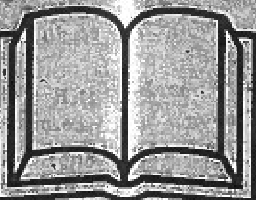

የእልፍዮስ ልጅ ሐዋርያው ቅዱስ ያዕቆብ

በዲ/ ኃይለሚካኤል ጌታሁን

አምላክ ቅዱሳን በሕይወት ጠብቆ፣ አክብሮና በቸርነቱ ይቅር ብሎ፤ ከኃጢአት ባርነት፣ ከዲያብሎስ ቁራኝነት ነፃ አውጥቶናል። የማያንቀላፋው ኄር ኖላዊ (ቸር ጠባቂያ ችን) ልዑል እግዚአብሔር ምስጋና ይድረሰውና፤ ከአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት አንዱ የሚሆን፣ የእልፍዮስ ልጅ የቅዱስ ያዕቆብን ታሪክ በአጭሩ ስንተርክ፤ እናንተም ከቀረበው ታሪክ በቂ ግንዛቤ እንደምታገኙ ተስፋ አለን።

በመጀመሪያ "ሐዋርያ" ማለት የተላከ፣ መልእክተኛ የሚል ትርጉም ሲኖረው፤ በላኪው በጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለሚመረጥ፤ ሥልጣንን ተቀብሎ ትእዛዙን የሚፈጽም፣ የአደራውን ቃል በክብር የሚጠብቅ ነው። እንዲሁም ሃይማኖትን ከምግባር አጣምሮ ለምእመናን ሕይወት ጠቃሚ የሆነውን ሕገ ወንጌል በማስተማር፤ ጨለማውን ዓለም ብርሃን ሊያጎናጽፍ የሚችል፣ የቀች የተዋህዶ ሃይማኖት አርበኛ የሆነና የመልካም ሥነ ምግባር አርአያ ነው።

ለክርስቲያናዊ ትምህርትና ሥነ ምግባር አስፈላጊ የሆኑ መልእክቶች ሁሉ በሐዋርያት ለቤተክርስቲያን ተሰጥቶአል። ይህም የሐዋርያት ትምህርት የሚገኘው በ፴፩ዱ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ስለሆነ፤ ቤተክርስቲያን ከጥንት ጀምሮ እንደመሠረት አድርጋ ተቀብላቸዋለች።

ቅዱስ ያዕቆብ ከነዚህ ቅዱሳን ውስጥ አንዱ ነው። ያዕቆብ ማለት አዕቃጺ፣ አኃዚ ማለት ነው። የቀደመው ያዕቆብ ሰኮና ኤሳውን ይዞ እንደተወለደ፤ እሱም ሰኮና ወንጌልን ይዞ ሲያስተምር ይሞታልና። ሰኮና ኤሳውን እንዳሰናከለ፤ እሱም የመናፍቃንን ትምህርት ያሰናክላልና።

ይህ ሐዋርያ ትውልዱ ከነገደ ጋድ ሲሆን፤ የአባቱ ስም እልፍዮስ ይባላል። ቁጥሩም የጌታ ትንሣኤ የዓይን ምስክሮች ከሆኑት ውስጥ ነው፤ በሐዋርያት ዝርዝርም ዘጠነኛውን ይዞ ይገኛል። (ማቴ. ፲÷፫፣ ማር. ፫÷፲፰፣ ሉቃ. ፮÷፲፭፣ የሐዋ. ሥራ ፩÷፲፫)

በዕረፍቱ መታሰቢያ ዕለት የካቲት ፲ ቀን በሚነበበው ስንክሳርና በገድለ ሐዋርያት ታሪኩ ከዚህ እንደሚከተለው ተጽፎ ይገኛል።

ይህ ቅዱስ ሐዋርያ በብዙ ሀገሮች ቅዱስ ወንጌልን ካስተማረ በኋላ፤ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ። ወደ አይሁድ ምኩራብም ገብቶ፤ ኢየሱስ ክርስቶስን በማመን የሃይማኖትን ነገር በግልጽ ሰበከ። ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር አብ እውነተኛ የባሕርይ ልጁ፣ ፍጥረት ከመፈጠሩ በፊት ከአብ ጋር ያለ፣ በአብ ህልውና የሆነ፣ የአብ ቃል መሆኑን ገልጾ አስተማረ።

ሰውን በአርአያችን በምሳሌያችን እንፍጠር ያለው እርሱ ነው። እርሱም ሱራፌልና ኪሩቤል በተሸከሙት ሰማያዊ መንኮራኩር (መንበር) በልዕልና ያለ ነው። ኪሩቤልና ሱራፌልም የሚያመሰ ግኑት፤ በሰማያት በልዕልና፣ በጌትነት ክብር፣ በአብ እሪና ያለ ነው። በድንግል ማርያም ማኅፀን የኖረ እርሱ ነው። እርሱም ሰው የሆነ አምላክ ነው።

ይህም ቃል ሐዋርያው አንድም ሰው ሳይፈራ በተሰበሰበው ጉባኤ መካከል ያስተማረው ነው። ተቀዳሚ ተከታይ የሌለው የእግዚአብሔር የባህርይ ልጁ የኢየሱስ ክርስቶስን፤ ቀዳማዊና ደሃራዊ ልደቱን ማንንም ሳይፈራ መሰከረለት።

ይህ ተቀዳሚ ተከታይ የሌለው ኢየሱስ ክርስቶስ፤ የእግዚአብሔር አብ አንድ ልጁ እንደሞተ፣ እንደተነሣ፣ በልዕልና ወደ አለ ወደ አባቱም እንደ ዐረገ መሰከረለት። በክርስቶስ ማመንን እንዲህ አድርጎ በዚያ ለተሰበሰቡት ሁሉ አስተማረ።

ይህን ምስክርነቱን በሰሙ ጊዜ በዚያ የተሰበሰቡት የአይሁድ ሸንጎ፤ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ ላይ ከአባታቸው ከሰይጣን ባገኙት ታላቅ ቁጣ ተቆጡ። ደሙን በከንቱ ለማፍሰስ በመነሳሳታቸው፤ ይህን ሐዋርያ ከመካከላቸው ነጥቀው ወስደው የደሙ ፍዳ በነሱ ላይ እንዲሆን አደረጉ። በሮም ነግሦ በነበረው ቄሳር ፈንታ ያን ጊዜ ቀላውዴዎስ ቄሳር ነግሦ ነበርና፤ እሱን ይዘው በቄሳር ፊት አቆሙት፣ በንጉሡ ፊትም አሳጡት። ይህ ደቀመዝሙር ከቄሳር ሌላ ንጉሥ አለ ብሎ አስተምሯል፣ የንጉሥ ተቃዋሚ ነው በማለት ከሰሱት።

ንጉሡ ይህን በሰማ ጊዜ በድንጋይ ወግራችሁ ግደሉት አላቸው። በዚህን ጊዜ ፈጥነው ድንጋይ፣ ድንጋያቸውን ይዘው ወገሩት፤ እርሱም በፍቅር በሰላም የካቲት ፲ ቀን አረፈ። በመንግስተ ሰማያት የሰማዕትነትን አክሊል ተቀዳጀ። ምእመናንም ሥጋውን ወስዱ እንደሥርዓቱ ገነዙት፤ በቤተመቅደስ ቀበሩት። ቅድስት የምትሆን በረከቱ በወዳጆቹ በክርስቲያን ላይ አድሮ ይኑር። በዚህ ዓለም በወዲያኛውም ዓለም ለዘለአለሙ አሜን።

አርኬ

ሰላም ለሐዋርያሁ ወሰማዕቱ፣
ለክርስቶስ ዘኮነ በውስተ ዓለም አስተርዕዮቱ፣
ፈጺሞ ሕይወት እንተ ተውህበት ሎቱ፣
ሶበ አልጸቀ ቅድሜሁ ወተጸደቀ ዕለቱ፣
በውግረተ ዕብን ኮነ ለያዕቆብ ሞቱ።

ትርጉም

መገለጡ በዓለም ውስጥ የሆነ የክርስቶስ ምስክርና ሐዋርያ ቅዱስ ያዕቆብን ሰላም እላለሁ። ለእርሱ የተሰጠችውን የሕይወት ዘመን ፈጽሞ ቀኑ በደረሰ ጊዜ የያዕቆብ ሞት በድንጋይ መወገር ሆነ ማለት ነው።

የተወደዳችሁ አንባብያን፤ እንዲህ ያሉ መልካም መዓዛ ያላቸው ቅዱሳንን፤ ከሐዲያን መዘንጋታቸው የሚያሳዝን መሆኑን አስተውሉ። የቤተክርስቲያን ታሪክ ሲነሣ ታላቁን ቦታ የሚይዘው የቅዱሳን ልጆቿ ገድል መሆኑን ልብ ይሏል።

የቤተክርስቲያን ጉዞ ማለት የቅዱሳን ተጋድሎ ነው። ያለ ቤተክርስቲያን ቅዱሳን፣ ያለ ቅዱሳንም ቤተክርስቲያን አይኖሩም። ቤተክርስቲያን በዓላውያን ነገሥታት፣ በአረማውያን መኳንንትና መሣፍንት ስትገፋ፣ በመናፍቃን ሤራ ስትፈተን ብትኖርና ብትመነምንም እንኳ ሳትበጠስ ለዚህ ትውልድ እንድትደርስ ያደረጋት ልዑል እግዚአብሔር የመረጣቸው የቅዱሳን ልጆቿ ሰማዕትነትና ዘመን የማይሽረው ትምህርታቸው ነው። በመሆኑም ቅዱሳንን ስናከብርና በነሱ አሰረ ፍኖት መጓዝ ስንችል፤ የቅዱሳን ክብራቸው መድኃኔዓለም ክርስቶስ ከእኛ ጋር ይሆናል። እርሱ ከእኛ ጋር ከሆነም ሐዋርያት በተጋደሉላት ሃይማኖት እንኖራለን። አምላከ ቅዱሳን የቅዱስ ያዕቆብን በረከትና አማላጅነት በልባችን ያሳድርብን አሜን።

ምንጭ -
ስንክሣር የካቲት ፲ ቀን የሚነበበው
ገድለ ሐዋርያት ገጽ ፪፻፭፫ - ፪፻፰፬

ሰው ሆይ ልብ በል

ዓለም፣ ዓለም ሲሉሽ ስምሽ ደስ ያሰኛል
ለክርስቲያኖች ግን ምን ይዘሽ መጥተሻል
ምንም አትጠቅሚን በደንብ ላስተዋለሽ
አንቺ የተረገምሽ ፍጹም አታላይ ነሽ።
ታይተሽ የምትጠፊ እንደ ጠዋት ጤዛ
ላታዛልቂ ነገር አታርጊን ፈዛዛ
ከእንግዲህ ይግባን ዳግም አንጠቃ
ዓለም ስለሆንሽ የዲያቢሎስ ጠበቃ
ትኑረው ብቻዋን ቁርጧን ሁሉ አውቃ።

ከመዘምር ሲሳይ ተረፈ
ሻምቡ መ/ቅ/ሚ/ሰ/ት/ቤት

www.ethiopianorthodox.org